

Блатница, съвременна Нова Загора отстои на почти равни разстояния, по-малко от 40 км., от градовете Сливен и Стара Загора и на 42 км. от гр. Ямбол. На днешното си местоположение градът с името ЕниЗагра, в превод от турски Нова Загора, е от първата половина на XVIII век (Русев 2008, 290).

Преди Освобождението градът е център на каза в Сливенския санджак. По сведения на К. Хофман през 1841 г. жителите му, чийто живот е съсредоточен околтурските чифлици в района, са 1500 (Михов 1929, 219). В навечерието на Руско-турската война 1877/78 г. те се увеличават на над две хиляди. В писмо за щетите от войната градската управа информира д-р Начо Планински, представител на околията в Областното събрание в Пловдив, че къщите в Нова Загора преди опожаряването ѝ са били 571 - 338 български и 233 турски (Писмо 1878). Не е известно дали в цифрите са включени сградите с обществено предназначение, но дори и да са, то тези за жилищни нужди ще преобладават значително. При средно 4-5 человека, обитаващи жилище, се предполага, че броят на населението в града по това време е между 2000 – 2500 жители, а българите с обитаваните около 100 къщи повече са по-многобройната част от жителите му.

Поради географското си местоположение и наличието на ж.п. станция по време на Освободителната война 1877/78 г. новозагорският район се оказва едно от местата на ожесточени военни сблъсъци, в резултат на които Нова Загора е опожарена и опустошена. На 14 януари 1878 г. руски офицери докладват, че са освободили един изцяло обезлюден град (Русев 2003, 219). Българите са потърсили спасение от сраженията и пожарите в бягство към близки и по-отдалечени села, на север към планинските райони или на юг към Одрин. В тази посока и още по на юг към Истанбул са се изтеглили масово и местните турци.

Месец след подписването на Санстефанския мирен договор в града се завръщат около 400 от оцелелите българи (Русев 2003, 219). Прииждат и българи от Одринска Тракия, от съседни околии и близки села. Възстановяват се основните административни и обществени дейности. Преодоляването на последиците от войната обаче се забавя от идеята на градското ръководство за преместването града на север, в близост до с. Кортен. Дописка до в. „Марица“ от 30 декември 1879 г. описва проблемите, свързани с отводняването, водоснабдяването, праха по улиците през лятото и калта през зимата, честата појава на епидемии и бездействието на властта в резултат от споровете за местоположението на града (в. „Марица“ 1879). Общественото мнение е разделено, но накрая наделява становището на